Verslag waarneming zittingen Silivri 5-7 januari 2026

Op 5 t/m 7 januari 2026 vonden in Silivri gedurende drie dagen strafzittingen plaats tegen deken İbrahim Kaboğlu en de 10 andere leden van de Orde van Advocaten van Istanbul. Daarin stonden (wederom) de rechtsstaat en de onafhankelijkheid van de advocatuur in Turkije centraal.

Het bestuur van de Orde van Advocaten in Istanbul, met een indrukwekkend ledenbestand van 67.000 advocaten, werd in december 2024 vervolgd voor het oproepen tot een onafhankelijk onderzoek naar de dood op 19 december 2024 van twee Koerdische journalisten in Syrië door Turkse drones. Het bestuur van de Orde riep in een verklaring op tot een onderzoek, omdat het beschieten of doden van journalisten in conflictgebieden een schending van internationaal humanitair recht en de Conventies van Genève is. De aanklacht, een schriftelijk document van slechts een halve pagina, luidde "terroristische propaganda" en "verspreiding van valse informatie".

De vervolgde bestuurders van de Orde van Advocaten

Van 5 tot en met 7 januari vonden de zittingen plaats in een hele grote rechtszaal van het zeer grote gevangeniscomplex in Silivri, 90 km ten westen van Istanbul, waar bijna 22.000 (politieke) gevangenen worden vastgehouden. Onder hen de burgemeester van Istanbul. Bij deze zittingen waren namens de AED/VSAN Nardy Desloover, Dundar Gürses, Shevin Zengin en Rogier Scheltes aanwezig. Twee andere Nederlanders, Irma van den Berg en Angela Meijer waren namens Lawyers for Lawyers aanwezig en de Amsterdamse deken, Jasper Stek, heeft het gezelschap waarnemers als zevende Nederlander versterkt. Daarnaast waren er internationale delegaties van ruim 50 advocaten uit Frankrijk, Duitsland, Italië, België, Zwitserland, Noorwegen, Griekenland, Spanje, Bulgarije en Polen.

De groep internationale waarnemers

Drie dagen lang hebben ongeveer 25 advocaten van de 11 vervolgde bestuurders hun af en toe zeer uitgebreide pleidooien gehouden. De autoriteiten stelden dat de gedode journalisten gelieerd waren aan de Koerdische PKK, die door Turkije als terroristische organisatie wordt beschouwd. De advocaten van de vervolgde bestuurders betoogden dat de aanklachten niet op feiten gebaseerd waren en dat de vervolging in strijd was met de vrijheid van meningsuiting, zoals opgenomen in de Turkse Grondwet, maar ook in de internationale verdragen die door de Turkse staat zijn geratificeerd. Volgens de verdediging maakt dit proces deel uit van een groeiende criminalisering van politieke tegenstanders en het maatschappelijk middenveld. In het bijzonder werd het ontbreken van enig onderzoek of vervolg op moorden of verdwijningen (van met name Koerdische burgers) en de gevangenneming van politieke vertegenwoordigers, zoals de burgemeester van Istanbul en andere Turkse steden, naar voren gebracht. Ook werd de ondergeschiktheid van de rechterlijke macht aan politieke macht aan de orde gesteld.

De strafzaak is geëindigd in vrijspraak voor alle bestuurders van de Orde van Advocaten van Istanbul. Turkse advocaten zeiden dat dit ongetwijfeld te maken had met de grote internationale belangstelling voor deze processen.

De aanklager is onmiddellijk in hoger beroep gegaan tegen de beslissing van de rechtbank. Wordt helaas vervolgd.

Rogier Scheltes